

Szerkesztőségi iroda,
hová a lap szellemi részére vonatkozó közlemények küldendők: fő-utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek, hirdetések, hirdetésdíjak és reklamatiók küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — **Hirdetési díjak:** Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyíltér”-ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással, vagy vidékre postán

egész évre . 6 frt —
fél „ . 3 frt —
negyed „ . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A békésmegyei dalár ünnepély ügyében 1871. maj. 30-án B.-Csabán tartott gyűlés jegyzőkönyve.

Jelen voltak: A békési dalárda részéről dr. Hajnal István elnök, Benedikty József választmányi elnök, Kovács László karnagy és Elek Lajos.

A gyulai dalárda részéről: Nuszbek József elnök, Huszka Kálmán, Licska János.

A vésztői dalárda részéről: Hricz Károly, Papp Lajos.

A berényi dalárda részéről: Braun Mihály, Krecsmarik Endre.

A tarcsai dalárda részéről Szakál Albert, Paprika Imre és Balogh Ambrus

1. Dr. Hajnal István mint a dalár-ünnepély rendezését indítványozó békési dalár-egylet elnöke üdvözli a dalegyletek küldötteit s egyszersmind felhívja a gyűlés elnök és jegyző választására.

Elnöknek dr. Hajnal István, jegyzőnek pedig Elek Lajos választatik meg.

2. Elnök Dr. Hajnal István előadja mind azt, mi a tervezett megyei dalár-ünnepély ügyében eddig történt, hogy t. i. a békési dal-egylet felhívását az indítványozón kívül még négy dalegylet fogadta pártolólág u. m. a gyulai, k.-tarcsai, berényi. Sajnálattal tudatja egyszersmind a gyűléssel hogy, miután Csabán, Szarvason és Orosházán nincs dalárda; ama tervben lévő ünnepélyen, csak is a fent jelzett öt dalárda fog tettelesen részt ven-

ni. — Végül kérdést intéz a gyűléshez, hogy vajon megtartandónak véli-e — ily körülmények közt az indítványozott megyei dalár-ünnepélyt?

A gyűlés az elnök által előadottakat tudomásul veszi s a dalár-ünnepély megtartandónak nyilvánítja, egyúttal felszólítatni határozza a szarvasi, s orosházi volt dalegyletek elnökségét, hogy ha csak lehetséges újra alakulván a közös előadásban bármily kevés számmal is részt vegyenek.

3. Elnök felolvastatja a békési dalegyletnek a létesítendő megyei dalár-ünnepély programjával betervezett javaslatát, mely is némely módosítások mellett következőleg állapittatik meg:

a) Az ünnepély Csabán tartatik meg, czime lesz „békésmegyei dalár-ünnepély.” Részt vehet benne Békésmegyének minden dalárdája.

b) Az ünnepély folyó 1871 évi aug. hó elején tartatik.

c) Egy központi rendező bizottság alakittatik, melynek tagjaiul a dalárdák részéről a gyűlés által Dr. Hajnal István, Kovács László és Nuszbek József urak küldetnek ki, egyszersmind elhatározza a gyűlés, hogy egy átiratban kéretessék föl a csabai kaszinó egylet, miszerint az ügyet magáévá tevén — saját kebeléből küldjön ki néhány egyént ama központi bizottság tagjaiul, kik is aztán a gyűlés által kiküldöttekkel együtt intézkedjenek az ünnepély érdekében.

d) Óhajtja a gyűlés, hogy a Csabára megér-

kezés egy kettőzendő órában történjék az ünnepélyt megelőző napon, hogy diszbevonulást lehessen tartani.

e) A megérkezés délutánján össz-próbák fognak tartatni, a működő dalegyletek karnagyai által közösen választott karnagy vezetése alatt. Este találkozási estély a népkertben.

f) Az ünnepély napja reggelén ismét össz-próbák tartatnak, délben közös ebéd, délután pedig a tulajdonképeni dalár-ünnepély, melyen 5 közös darab és közbe az egyes dalárdák által néhány tetszés szerint választott külön darab fog előadatni. A versenyt a gyűlés nem tartja célszerűnek ez alkalommal, hogy az versengést, vagy valamely más nemű kellemetlenséget ne eredményezzen a dalárdák között.

g) Közös előadásra a következő darabok fogadtatnak el.

1. Hymnus, Kölcseytől, zenekar kísérettel.
2. Harcos imája Lachnertől, zenekar kísérettel.
3. Lelkesedés dala, Lisztől.
4. Országos bordal, Therntől.
5. Nemzeti zászló, Hubertől zenekar kísérettel.
6. Népdalok az egyes dalárdáktól.

4. A közös előadás és az előadás napján rendezendő bál tiszta jövedelme

egy a megyében felállítandó szeretetház alapjául fog letéttetni.

5. Az ünnepélyre meghivandók a „Békés” utján a megye művészetkedvelő közönsége, különö-

TÁRCA.

Ö csak tréfált!

(Érzeny történet.)

I.

Margitnál lehet szebb, de kedvesebb hölgy bizonyára nincs a világon!

Ezt akkor mondtam, midőn egy délelőtt a tükör előtt nyakkendőmet igazítva a mult éj eseményeit idéztem elő emlékeimben.

Oh, az az elmúlt éj!.. Hogy is ne sóhajtoztam volna, valahányszor csak rá gondoltam! hisz itt ismertem meg őt, kiről beszélni akkor az egész város kötelességének tartotta. Én nem tudom, mi volt boldogabb érzés: az-e, midőn az állam lotteria 50,000 frttal örvendeztetett meg, (és ez nem tréfa tisztelt leányos mamák), vagy midőn találkozásunk első szokásos alakiságai után így szólott hozzám ezüst csengésű hangján: „Már rég vágytam önt ismerni!”

Hányszor magam elé képzelem e jelenetet, s hányszor érzem, hogy szívem meg-megremegett egy kis tündér, mit a poeták így szoktak kifejezni: az ébredező szerelem boldogsága. Különösnek tűnhetik fel önök előtt, hogy az első találkozásra úgy elragadtatni engedtem magamat; de gondolják meg, hogy Margitról mindenki beszélt s ő „rég vágyott engem ismerni;“ ha hozzá veszem még ehhez azon dicséretre méltó tulajdonomat, hogy a felebaráti szeretet gyakorlatára különös hajlammal vagyok megajdva, szóljanak önök: nem

lelik-e helyes magyarázatát kedélyem gyűlékony-ságának?

Ugy van, én az első találkozásra feltétlen hódolója lettem Margit nagysámnak.

— Jó, jó édes Tollagi — válaszolhatják önök; — azt már tudjuk, hogy ön Margittal szemben nem volt többé a magáé, hanem ő, ő!?

Mindjárt beszélek erről is; egyelőre csak annyit jegyzek meg, hogy midőn elváltam tőle, oly édesen, oly sokat mondólag szoritotta meg kezemet, mikép mintegy felhiva éreztem magamat másnapra látogatást jelenteni be neki.

És úgy történt.

— Oh, ön rossz ember; érdekessé akarja magát tenni, s engem már ily rég hagy unatkozni, — szólott ő, mialatt elem sietve kezét nyújtá.

— Ugy látszik szólottam én — nagysád szereti a tréfát, vagy legalább nagyon jó kedvében találtam s ezen annyival is inkább örvendek, mert igénytelen egyéniségem volt az ok, mely derűtlenségét előidézte.

— Oh, oh! ön a szerényt akarja adni. Figyelmeztetnem kell, mikép a szerény emberek nincsenek kegyeimben.

— Ha így áll a dolog kénytelen leszek viselt dolgaimat, nagysádnak ajánlva 24 stereotyp kötetben legközelebb kiadni.

— Mit és önnök volna kedve írni?

— Még ugyan nem kísértettem meg, de már annyit értek az irodalomhoz, hogy a divatlapok olesón mérik a dicsőséget.

— Na az igazán eredeti gondolat volna. Ön és

journalista?

— Kegyed igen kevés szellemi emelkedettséget tesz fel rólam.

— Nem ez volt szándékom; de az ön egyénisége s az írói állás... tudja-e, nagyon genialisnak tűnik fel előttem. Hahaha, ön és ujság csinálás!... S aztán olyan kedélyesen tudott nevetni hozzá, hogy hóhéhr fogai gyöngysorait, s azt a piciny ajkat nem győztem bámulni.

Első látogatásom volt, az öt perc eltelt: kalapomat vettem. Nem néztem ugyan órámat, de miután szeretem magamat fesch lovagnak tartani, s miután a mivelts társalkodó parlagfalvi 111. kiadása — a látogatásokról értekező IV. szakasza 21 §-ban az első látogatásra sem több, sem kevesebb, mint öt perc van kiszabva — gondolom, hogy nem vétettem az udvariasság ellen.

Margit nagyon megígértette velem, hogy gyakran felfogom keresni.

Na és már most tessék e hölgygyel szemben azt mondani, hogy nyugodt vagyok! Tagadta volna csak valaki, hogy egy nyulánk termetű, halvány arcu, hosszan elterülő szőke haju s mélységes mély örvényű fekete szemű hölgnél, kivált ha Margitnak nevezik, van szebb jelenség a világon, biztosítom önöket, hogy ugyan megboszulom magamat: — kiteszem őt az ujságba, mint a hallatlan rossz izlés nonplusultra személyesítőjét.

Ugy van kérem, mert e látogatás után journalista lettem. A városunkban tenyésztett „Hóvirág” című lapnál nyertem alkalmazást, újdonsági s egyszersmind segédszerkesztői minőségben. Főnököm egy derék fiatal költő volt. Emlékeznek még önök hölgyeim amaz érdekes sóvár magas barna alakra:

sen meghívják az egész megyei bizottmány s tisztikar, Csaba városa s annak közbirtokossága, az aradi, lippai s h.-m.-vásárhelyi dalárdák, mint hozzánk közlevők s különben is velünk szorosabb ismeretségben álló egyletek. Továbbá a zene és dalművészet kiválóbb képviselői közül némelyek.

6. Ha az ünnepély bevétele nem fedezné a kiadásokat, a lehető kiadási többletet az ünnepélyen tetteleg működő 5 dalegylet működő tagjainak szám arányához képest megosztva garantírozza.

7. Az ünnepélyt követő nap reggelén gyűlés tartatik a jelenlevők közül választott egyén elnöke alatt. Ez alkalommal az előrelő felkért bíráló bizottmány véleményét betérjesztendi az előadásokról, s nyilatkozik hasonló ünnepélyek művészeti és társadalmi célszerűsége felett. E gyűlés határozza meg a következő megyei dalárünnepély helyét és idejét, annak létesítésére bizottságot választ.

8. Vörösmarty „Szózatával” az egész ünnepély befejeztetik.

A békésmegyei iskolai tanács 1871. apr. 24-én Gyulán tartott ülésének jegyzőkönyve.

(Vége.)

7) Olvastatott a kérvényi bizottság f. é. febr. 5-én kelt előterjesztése, melyben Hangerleider Mór, ez előtt B.-Csabán izr. hitközségi tanítónak, ugyanott, egy magán elemi tanintézetnek felállítását, tekintve B.-Csabának folytonos gyarapodását, s azt, hogy a felekezeti iskolák minden dicséretes törekvés és buzgalom mellett sem képesek e sok osztályú lakosság minden igényeinek megfelelni, és hogy az ily magán tanintézetek, a felekezeti iskolákra is, azok versenyét felkeltve, jótékonyan hatnak, engedélyezni véleményezi.

Valamint Assinger Adolf és Bauer Náthán uraknak egy 4 osztályú fi, s 4 osztályú leány magánintézetnek, a kettőnek egymástól elkülönített helyen Békésen felállítását, mennyiben kérelmezők képességi oklevéllel s erkölcsi ajánlatokkal bírnak, e mellett a célnak Békés városa a kellő talajt nyújtja, szinte engedélyezni véleményezi.

Kollembokrinnak hitták. Önök egy pár versét könyv nélkül is tudták, milyenek: „Csak hozzá mindig...”, „Ó”, „Szűm kecsfátylán általdulong” stb. címűek, mind-mind erőteljes nyilatkozványa a férfini kétségbeesésnek.

Elő művem a lapnál egy tárcacikk volt a mult bátról, melyért kaptam Margittól egy meleg kézszorítást s azon megjegyzést, hogy Monaszterly és Kuzmik udv. szállit. divatképek magyarozatát figyeljem meg egy kissé behatóbban, mert az ő toilette-jéből most is feledém megemlíteni a felülről számítandó 15-ik fodor 3 behajtásának díszítését.

Jól megjegyeztem Margit utasítását s aztán köszönetül megfogtam havas kis kezét, azokat a kezeket, melyekért Maria Antoinette (ismert jóízű hölgy) bizonyára udvarhölgyévé emelte volna birtokosát. — Én nem tudom, érezték-e már önök azt a hatást, mely két fiatal leánynak csak ruhája érintkezéséből is származik; (én a multkor igen érdekes értekezést olvastam a két térd összeütkezéséből eredő kellemes érzetről); de annyit mondhatok önöknek, hogy engem e kézfogás kiforgatott eredetiségemből. — Képzélek még önök hozzá a Margit egyéniségét: tökéletesen magyarozott lesz minden. Oh, e nap boldog emlékeim közé lesz mindenkor számítva! Margit szeret — ezzel a gondolattal rohantam inkább, mint jöttem el tőle.

II.

— Tollagi barátom, így szólott hozzám egy nap a tek. szerkesztő ur, — én holnap Bécsbe megyek, addig lesz azíves a szerkesztést vezetni. Megbizom önben.

Ami azt illeti szerkesztettem biz én, hanem ta-

Ezekkel kapcsolatban tárgyalatott Scheifler Hugó kérvénye, melyben egy Gyulán felállítandó magán tanintézet engedélyezéséért esedezik.

Mind ezen kérelmezők, tekintve a magán tanintézetek felállítását igényelt helyi szükségletek, minthogy mindannyian képességi oklevéllel, s a nevelés terén működésükről, dicséretes bizonyítvánnyal bírnak, ajánlólag s azon kéressel terjesztettek fel a nagyméltóságú vallás és közoktatási miniszteriumhoz, miszerint a kért intézetek felállítását részökre engedélyezni kegyeskedjék.

Országgyűlési tudósítás.

Jun. 6. Stanescu J. interpellálja a belügyminisztert az arad- és temesmegyei főispánok kinevezetése ügyében, mely által a 1868-ik évi 44. t. c. 27. §-át nagyon is mellőzi. — Pauler T. miniszter válaszol Hoffmann Pálnak a kinevezett püspököknek a főrendiházba való meghívása, a püspöki javak élvezése és megyéjük kormányának átvétele iránt tett interpellációjára, — az első kérdésre azt feleli, hogy a püspök mindjárt kinevezésekor meghívatik a főrendiházba, — a másodikra, hogy jövedelmeit legújabb kinevezetése napjától húzza, a püspökök gyakorolhatják püspöki jogait a kormány tudtával, hanem ezt rendszerint csak begittatásuk után teszik az illetők, — felel még interpellálóknak az intercalaris jövedelmeket illető kérdésére is, hogy ez ügyben a pénzügyminiszterrel egyetértőleg tjavaslatot fog betérjeszteni. — Napirenden a főrendiház üzenete a telepítvényes községekéről szóló tjavaslat tárgyában felszólal Tisza Kálmán. Azon meggyőződésben van, hogy a képviselőház ragaszkodni fog ezután is eddigi megállapodásához. Megrója a miniszterium s a főrendiház eljárását. A miniszter tanács magáéva tette a tjavaslatot; s a főrendiházban egy miniszter ellené szavazott annak, — a főrendek ily eljárása odaviszi a közvéleményt, hogy ez után semmiféle felsőházat ne akarjunk. Különbö két mód van ez akadékoskodás orvoslására: készítsen a miniszterium a felsőház szervezésére tjavaslatot, — s ha méltóztatnak a nagyméltóságú főrendeknek magukat még tovább is megbicsakolni, s a telepítvényesek irányában nem akarnak méltányos törvényt elfogadni, akkor — hála Istennek vannak még

a magyar államnak terjedelmes birtokai — mondjuk ki majd annak idején, hogy mi nem követelünk tőlük semmit, és a telepítvényeseket, kik őket genirozzák telepítsük le az álladai mipusztákra, és azon urak aztán sétáljanak büszkén végig művelhetlenekké vált földeiken. — Még egyszer felhívja a házat, hogy ragaszkodjék előbbi határozatához. A ház egyhangulag helyesléssel fogadja a jeles beszédet.

Jun. 7. Huszár I. interpellálja a közlekedési ministert, a kikinda-panaszvonal tárgyában. Az interpellatoria az illető miniszter távollétében Andrassy megnyugtatólag felel, — felel még Dietrich Ignácnak egy bírói kinevezésre vonatkozó felterjesztés tárgyában tett interpellációjára, szerinte ez ügy nem is lehet interpellatio tárgya, az egyént illetőleg pedig azt feleli Dietrichnek, hogy rosszul volt informálva, mert az illetőnek ügyvédi oklevele van, s 10 évig bíraskodott, — Dietrich feleletében elismeri, hogy rosszul volt informálva, de hogy az illetőnek bírói működését nem ismerheti el olyanak, mely képesítene a szóban forgó bíróságra, és kijelenti mindjárt beszédje elején, hogy e kérdés igen is lehetett interpellatio tárgya. Napirenden a főrendiház viszon üzenete tárgyalatott, az urbéri javaslatot illetőleg. Ghyczy K. azt indítványozza, hogy a 14. § melyre a főrendiház nem nyilatkozott a képviselőház szerkezete szerint hagyassék meg. Deák Ferenc indítványára az egész ügy az osztályokhoz utasított.

A főrendiház ülése.

Junius 9. Felvételük a napirend: A képviselőháznak a telepítvényesekre vonatkozó üzenete s Apponyi Györgynek ezt illető indítványa felolvastatik. — B. Liptay Béla, ragaszkodik Apponyi indítványához, mert ez a birtok szentségét védi s az igazságoknak s elhamarkodott intézkedés elejét veszi. — Tomcsányi József, főispán: A sajtó és képviselőház oly megrovások s támadásokban részesítették a főrendiházat, minőt csak a bün érdemel, pedig a főrendiház csak jogát gyakorolta. — A sajtó a közvéleményt egész Európában megmétélyezi alkotmányellenes eszmének tartja, hogy egy lap (a „P. N.”) felszólította a kormányt, hogy a főispánokkal szavastassa le a főrendeket. Ó noha fő-

lán furcsa is egy lap volt az; pl. a többek között Hajdu Bálint harangöntő hazánkfíat megtettem a patagóniai köztársaság elnökévé; hanem mindez legkevésbé sem genirozott engem. Annál inkább felforr azonban a vér bennem, a mikor csak eszembe jut, hogy én hirdetem legnagyobb torokkal, ökölnyi betűkkel: „katonákat kap városunk!”

Hogyan, talán nem lett volna igaz? szólnak önök hölgyeim s sajnálkoznak hölgytársaik felett, kik olestek a szép katonatisztek civilizált társaságától.

Ej, dehogy kérem hiszen a a malheurom épen, hogy tökéletes igazam volt; a mi magában véve ugyan még nem adott volna okot e jajveszékésre, ha a katonaság épen nem uhláner (ah, a szép uhláner tiszték!) s egyik tisztjük nem valami gróf — szky lett volna.

Önök tudhatják, hogy e városban az időtájt díszes fiatalság volt. Ez a gróf — szky tökéletesen tönkre tett mindnyájunkat. Ilyen a női hála. Évekig, — némelykor évtizedekig táncolatjuk őket; irunk róluk báli tudósításokat a divatlapoknak, egyszer aztán jön egy halvány arcú idegen s feledve minden, minden. A kik előbb boldogan mosolyogtak, ha körülöttük egy szerény állású fiatal városi hivatalnokot láttak, most egyszerre grófnék akarnak lenni!

És ez volt a mi helyzetünk. Fájdalom, engem kétszeresen sujtott végzetem, mert hisz szerettem s szívem epedéseinek hittem, hogy a Margit érzelmeiben viszhangja akadt.

Nem lehet ugyan mondanom, hogy hidegebb lett hozzám Margit mint az előtt, mert hisz szüksége volt reám; (tetszik tudni, hogy a báli tudósítások az én kezelésem alatt voltak) mindazáltal éreztem én, hogy nem vagyok többé Arkadiában.

Egyszer aztán levelet kaptam tőle. Finom hajtság, illatos halvány papír, gyöngéd vonások... ah, mily boldogság lehet benne!... Olvasám. „Uram! ön nagyon ügyetlen ember; remélem ön tudja, hogy egy van, mit a nők meg nem bocsátanak — az ügyetlenséget... Ennyi és semmi több. Most nagyon természetesen azon tragikai jelenetnek kellett volna előállnia, hogy kiejtsem kezeimből a levelet s egy „ah“ hal eszméletlenül lebukjam a székről. Azonban meggondoltam, miért érint egy angyal kezevonása ezt a csunya sáros földet; e helyett oda vonva azt a pár hideg, leverő sort ajkaimhoz, áldottam őt, ki egy pár napig olyan boldoggá tett, ha mindjárt rá el is ölte bennem a hitet... Sokan mondták már nekem önök közül, hogy blazirt vagyok: az a köny, mely ekkor arcomon keresztül legördült, bizonyosan meghazudtolta volna önöket.

De hát utóvégre is, mi volt az ok, mely e sorok írására készítet Margitot?

Hiszzen épen ebben áll a dolog tragikuma. Kézeljék önök: szórakozottságból a hiányos toiletteirással a harmadik helyen említettem Margitot a legutóbbi báli tudósításban. . . .

Énekeljete fiatal költő barátim a szerelemről, boldogságról; én eddig könyveim közé tettem magamat, s az én amerikaiim, — Dorgan, — művei köz aláhuzom e sorokat:

„Feledd el, oh, mit a holnap ígértet,
Mely fénybe' kél, de gyász, midőn lemegy;
Feledd el a reményt, mely nyujt csak mérget
Mindent feleddj, — feleddj, — feleddj!”

M—s.

ispán, függetlenségét mindig megóvja, mint törvényhozó. Pártolja Apponyt. — Majláth figyelmezteti a házat, hogy a törvényhozás egyik termében elmondottak ellen, mint a szónokok tették, polemizálni a másik törvényhozási teremben nem lehet.

Franciaországi események.

A ministerválság véget ért, csak Picard és Leflo léptek ki, az első bank igazgató, a második sz. pétervári követ lesz. — A nemzetgyűlés eltörölte a Bourbon hercegekre vonatkozó száműzetési törvényt, s a hercegek élni is fognak a kedvezményvel.

A jobb oldal nagy része a párisi események hatása alatt azon tervet szövi, — legalább titkon — hogy a hazatérő hercegek egyikét trónra emeljék V-ik Henrik névvel. A francia sajtó nagyon foglalkozik ez ügyvel. Thierst Changarniet váltaná fel, a nemzetgyűlés alkotmányozóvá alakulna, mely után aztán rögtön meglesse a királyválasztás.

A párisi érsek holtteste május 31-ike óta az érsek palotájának fekete szőnyeggel bevont kápolnájában van szemlére kitéve. A főpap szokásos papi öltözetében van, fején püspöki süveggel, a püspöki pálcával és a kereszt az ágy lábánál egy vánkossra vannak téve, egy pap, ki mellette áll, minden néki a hívő közönség által nyújtott tárgyat, a Martynak különben felpuffadt és reá nem ismerhetővé vált arcához illeszt. A kápolna telve van virágok és koszorúkkal; s egész napon át tömegesen látogatják az ájtatos hívek. Arról értesülnek utólagosan, hogy az érsek és öt szenvedő társai kivégeztetése Ferré különös parancsára történt, ki a commune legutolsó rendőri biztosa volt, ki épen azon hirt kapta, hogy 6 fülkelő agyonlövötett. Ferré maga hozta el az érseket cellájából, ki e szavakkal lépett ki: „a zsarnokok igazságszolgáltatása igen hosszadalmas;“ talán azt hitte, hogy szabadítási órája ütött. E helyett azon öt társával egy udvarba vezetett és a falhoz állíttatott. Két sortíz hallatszott néhány pernyi időközben, s az áldozatok mindegyike földre terített. Ezután még mintegy husz lövést lehetett hallani, mely nékik a halálos döfést adta. Visszajöve azt mondá Bonjeanról szólva a gyilkosok egyike cinkosaihoz: láttad az öregot, mint emelkedett föl még egyszer; meg kellett neki adni a kegyelemdöfést.

Legujabbak.

Flórenc június 8. Venosta a külhatalmakat egy körsürgönyben értesíti, hogy Olaszország a birodalom székhelyét f. é. jul. 1-én Rómába helyezi át, s felhívja a kormányokat, hogy illető képviselőiket oda tegyék át. A körjegyzék egyszersmind közli, hogy az olasz kormány egyelőre csak ügyvivőt küld Párisba.

Versailles jun. 8. A bourbonista fusiohoz csak Neomurs herceg és a párisi gróf csatlakozott, — Joinville herceg és Aumale herceg abba nem lépett be. Az Orleans hercegek kötelezték magukat, hogy igazoltatásuk esetében leteszik mandatumukat és sehol sem választják meg magukat. Thiers ma ismét hangsúlyozni fogja a köztársaság fontartását. — Rossel és Courbet Párisban elfogatt.

Versailles, jun. 9. A nemzetgyűlés tegnapi ülésében Thiers kijelenté: ő kezdetben ellene volt a száműzetési törvény eltörlésének, mert attól tartott, hogy ezáltal nyugtalanságok támadhatnak az országban; de ezután csatlakozott a bizottság nézetéhez, mert az Orleans hercegek elfogadták a tőlük kívánt azon kötelezettséget, hogy ne lépjenek be a nemzetgyűlésbe. Thiers hangsúlyozá azon szükségességet, hogy minden felizgató kérdés a rend és a hitel érdekében napoltassék el, s kijelenté, hogy ő a reá bízott köztársaságot nem árulja el és senkit meg nem csal. Erre a száműzetési törvény eltörlése 484 szavazattal 103 ellen elfogadtattott, s Joinville és Aumale hercegek megválasztása 484 szavazattal 113 ellenében igazoltatott.

Bukarest, jun. 8. A kamra az összes képviselőket igazoló és az osztályokat megválasztá. — Elnökké az ó-conservatív Ghika Dömötör herceg választatott.

Ujdonságok.

Follinus előadásait légközelebb kezdi meg a következő sorozattal: „Nők az alkotmányban“ mindenütt rendkívüli tetszést aratott korszerű vigjátékkal. — Szinre kerülendnek a legujabb operettek és énekes életképek, mint: „Rablók“ „Tulipatan szigete“, „Takarodó után“, „Izabella“, „Roméo és Julia“, „Kaland az előrsön“ című operettek; „Fokról fokra“, „Egy leány pénz nélkül“, „Gaveaut Minard & Comp.“ híres életképek sat.

Hymen. A szép és kedves Greiner Mili kisasszonyt a napokban vezeti oltárhoz Blum Pista. Az ifju pár még az nap Kis-Jenőre utazik, hova legjobb szerencse kívánatunk kísérje.

A nagy magyarvárosi olvasókör saját helyiségében ma estére táncmulatságot rendez.

Lakatos Sándor táncantitőről, kit mult számunkban említettünk az „Alföld“ következőképen ír szerdai számában: „Lakatos Sándor a jelességéről hazaszerte régóta jó névnek örvendő táncművész, megérkezett városunkba s állandóan itt letelepedni szándékozik. Hogy mennyire ismeri elméletileg is a táncművészet összes lényegét, mutatja nem rég Nagy-Kanizsán megjelent műve „Tánckönyv mindkét nembeli ifjuság számára“, mely első és eddig egyetlen irodalmunk e téren. Városunkban rendez táncórákat nyitand, melyekben minden bel- és külföldi divatos táncoknak, szabályos pontossággal leendő betanítására akár egyes, akár társas személyzet irányában készséggel ajánlkozik. A táncantitás mellett tanítványait egyuttal a test helyes tartása és a társalgás különböző szabályaival gyakorlatilag megismerteti. Közreműködnek a táncnemekben alapos képzettséggel bíró neje és fia. A bővebb értesítést Lakatos annak idején közzéteendő, még csak azt említjük föl, hogy nevezett hajlandó a szomszéd vidékre is táncantitás és bálók rendezése végett, megszabott határidővel, kirándulni. Városunkban nagyon is elfér még egy jeles táncantító, s azért hisszük, Lakatosnak nem leendő oka időjöveteletét megbánni.“ Most csak azt nem tudjuk már, hogy hát tulajdonképpen hol üti fel a sátorfát, mert már általunk is ajánlattatata magát.

Vegyesek.

Eredeti ötlet. A belügyérséghez egy leirat érkezett a királyi kabinetből; válaszul egy marosvásárhelyi kérelmezőnek, ki három váltót küldött föl azon bizalmas esedezéssel, hogy ő fölsége sziveskedjék azokat girálni. A kérvényes tán csodálkozni is fog az értesítésre, hogy ő fölsége nem teheti meg neki azt a baráti kis szolgálatot.

Munkácsy Mihály kitünő festő hazánkfiáról, napról-napra nagyobb lelkesedéssel és dicsőítéssel irnak a külföldi lapok. Legujabb „Háborus idők“ című művét ismét festészet remeknek tartják. E képet Bignio Lajos jeles hazánkfia is látta ki, a napokban Pesten időzvé, egész elragadtatással beszélt felőle, s különösen egy pupos alakját említi, mely annyira élethű, hogy a szemlélő megszólalását várja. A különben magyar faló „Wiener neue Presse“ — pedig a következő sorokban emlékezik meg e képről: „Düsseldorfból írják nekünk: Munkácsy Mihály új festménye „A háborus idők“, melyről napokkal előbb irtam önnek, jelenleg már befejezett mű, Düsseldorfban Bismeyer és Krausz uraknál van kiállítva. Mint „Az elitelt utolsó napjai“ ez is a legnagyobb föltűnést idézi elő. Valóban e tépést fosztó magyar nők, kiknek egy sebesült katona élményeit beszéli, épen oly mély lélektani kifejezéssel, mint ritka színzési pompával vannak teremtvé, s eltitkolatlan benyomást gyakorolnak a nézőre. A megrendelő angol személyesen jött e képert, hogy azt Londonba vigye, s azt rögtön a világtárlatban helyezze el. Goupil műkereskedő is azonnal szerződésre lépett a mű-

vészséssel, hogy a képet kimetszethesse, és egy másik képet rendelt meg nála, melynek címe „A békes idők“ lesz. E kép tárgya szintén magyar lesz, a mint t. i. szombaton este egy magyar földbírtokon a napszamosokat fizetik. Itt újra kinttetheti lélektani erejét. Miután a lenyomatok az „Arany menyegző“ és „Gyermek keresztelés“ mintája szerint történnek, bizonyval ékesíteni fogják a legtöbb magyar termeket is.“

Gólya-statárium. Kővágó-Órsröl írják a „Hon“-nak a következő eléggé érdekes sorokat: Hogy mily érzelem és itélőtehetség lakozik az állatokban, szolgáljon reá például a következő eset is: Egy rokonom beszélte, hogy gyermekkorában figyelemmel kísért egy gólyapárt, mely éveken át házukon fészkel. Egyszer az 5 gólyatojásból kettőt ludtojással kicserélt: hogy valjon kikölténék-e ezt is saját tojásaikkal együtt? A gólyák nem vették észre a cserét és szépen kiköltötték, de ekkor fölismerék a két idegen fajzatot; pár percig figyelemmel vizsgálták, akkor a him elkezdett kelepelni, mintha csak szemrehányást tett volna a nőnek hűtlenségéért. A nőgólya csak szomoruan bámult és hallgatott. Ekkor a him elröpült, de kis idő múlva egy nagy csapat gólyával tért vissza. Ezek is megnézték és megbámulták a kiköltött fiakat, azután elkezdtek roppantul kelepelni és lármázni, mintha csak tanácskoztak s később, mintha csak ítéletet hoztak volna, mindannyian a hűtlennek bizonyult szegény nőgólyára rohantak, és azt addig vagdalták, mig nem megszűnt élni. Eme rögtönítélet végrehajtása után az idegen gólyák eltávoztak, csak a him maradt ott szomoruan, egyedül — és még több éven át ellátogatott ősi fészkehez, de csak egymaga, párt vagy nőt soha többé oda nem hozott, annyira hatott reá a képzelte csalódás.

Terjedelmes család. A Rio Janeiroban (Brazilia) megjelenő „Tribune“ című hirlap Pasca-Curuból, az ottani anyakönyv után a következő kuriózumot közli. Él a nevezett helyen egy testileg s szellemileg egyaránt ép, erős 121 éves matrona, ki kétszer volt férjnél ekkoraig. Első házasságából tíz gyermeke született, részint fiuk, részint lányok. Második házassága gyümölcse egyetlen leány volt. E 11 gyermekektől még most is élő 117 unoka származott, kik 400 dédunokát nemzettek. A dédunokáknak 300 gyermekök van s ez utóbbiaknak (a hatodik nemzedéknek) ismét 80. Az érdemes matrona családja tehát összesen 908 tagból áll, sőt az illető lap azt is tudja, hogy legrovidebb idő alatt 1050-re fog szaporodni az ugyis terjedelmes család. A 121 éves asszonyság születés ünnepén azután az egész rokonság összegyűl, mi azonnal benépesíti az illető hely nagy részét.

Gazdaszat, ipar és kereskedelem.

Emlékirat

a békésmegyei gazd. egylet felvirágozása érdekében. (Benyújtva az 1871. május 29-ki közgyűlésen.)

(Folytatás.)

Távol állok azon hiedelemtől, mintha gazd. egyletünk imént rajzolt kórállapotának felismerése elegendő volna a baj eltávolítására és az egyletnek új életre ébresztésére. Erős meggyőződés, hogy egyletünknek más, egészen más irányt kell adni, mondhatnám az eddigivel ellentétest, s mig eddig csaknem kizárólag elméleti téren mozgott, ezental főleg és határozottan gyakorlati irányban kell haladnia. Gyakorlati munkálkodása lesz az, a mi az iránta kihalt érdekeltiséget csudásan sirjából fogja feltámasztani, iránta élénk részvétet, buzgalmat kelteni, tagjainak számát nem százakra, hanem ezerekre szaporítani és mezőgazdaságunk parlag terén gyors és kedves gyümölcsöket teremni. Hogy ily munkálkodás létesíthető, és hogy imént rajzolt következtései nem a rózsaszínű illúziók termékei, mutatják a külföldnek virágzó gazdasági egyletei, melyek egyenként egy teljes életkedvű méhkának képét nyújtják, melyben minden méh fáradhatlanul összeműködik a közjólét megalapításán.

A mily erős azonban meggyőződésem, hogy az eddig elhanyagolt gyakorlati irány az, a mely egyedül képes szunnyadó gazdasági együletünket áldáshozó új életre ébreszteni, oly gyengének érzem magamat oly javaslatoknak előterjesztésére, melyek a gyakorlati irányt helyesen és csálhatlanul kifejezzék. Céлом csupán az, hogy a létező bajnak megvitatására alkalmat idézzek elé, más nálam mélyebb belátásukra bizván, hogy a helyes módokat előterjessék. Részemről csupán néhány indítvánnyal vagyok bátor a kérdés megvitatásához hozzájárulni.

1) A mondott irányban mulhatlan kezdeményezésnek látszik előttem a t. közgyűlésnek a fellett hozandó határozata, mely szerint az egylet igazgatósága az eddiginél tágasb hatáskörrel ruháztassék fel. Számtalan apró ügyet, melyek eddig a gyűléseket és jegyzőkönyveket unalmasakká tették, azon közbizalom erejénél fogva, mely öt polcára emelte, az igazgató legjobb belátása szerint maga intézzen el s a gyűlésnek csupán tudomásvétel vagy utólagos jóváhagyás végett röviden és sommásan terjessen be. — Ide tartozik az is, hogy a kormánytól mindig nagyobb számban érkező és többnyire sürgős kérdések és megbízások megoldására ne legyen kénytelen a távoli gyűlés előintézkedésére, bizottság kinevezésére stb. várakozni, vagy csupán a végre a közönséget alkalmatlan időben sűrűn gyűlésekbe idézni, hanem joga legyen a kérdés természetéhez illő szakférfiakat belátása szerint egybehívni, általuk a tárgyat megérlelni s a gyűlés elé a fenforgó tárgyban mindenkor kész munkálalatot terjeszteni. Mindezek által megkevesbül a jelentéktelen ügyek feletti meddő időpazarlás, a kormány ügyeinek gyorsabb szolgálat lesz eszközölve s idő marad fen a gyűléseken gyakorlati tárgyak felett eszmecséret indítani.

2) Az eddigiektől eltérő jellemű gyűlések is tartassanak, melyeket társalgási összejövetelek lennék bátor elnevezni. Választmányi üléseink feszes hivatalos jellem elbátortalanítja a gyengébb szónokot, habár talán igen tapasztalt gazda, és megnehezíti a közlékenységet; ellenben a társalgási modor bevonja és előcsalja a különben szerény, de érett belátás nyilatkozatait. Ezen — rendszeres időben tartandó — társalgási összejövetelek kizárnának minden adminisztratív és kormányügyet és csupán gyakorlati gazdasági kérdések megbeszélésével foglalkoznának. Ily kérdés az év minden szakában nagy számmal és gyakran égető szükséggel jelentkezik, így csupán például említve: télen a különféle állattenyésztés, takarmányozás, trágyázás, téli cselérend, földbeosztás számtalan kérdései, — tavasszal a szántás vetés, hengerezés, gazdasági építkezés, szénagyűjtés, a vetéseket sújtó csapások elhárítása körül szerzett becses nézetek és tapasztalatok, — nyáron a munkás kérdés, az aratás módja, a gabonának vontatóba, keresztbe, vagy kúpba mikénti ra-

kása, sertés betegségek, marhavész, ősszel a szántás minősége, a vetés ideje és módja, a termés legelőnyös értékesítése — s ezekhez hasonló számtalan kérdések, melyek mindennap megújult alakban állanak a gazda elé. Eddig rendszerint minden gazda egyenként elkülönítve küzdött a mindig változó nehézségekkel. A kinek sikerült fontos tapasztalatra vagy találmányra szert tenni, magának tartotta, mert nem volt alkalma azt tágabb körben ismertetni s ha közeli szomszédok egyet-mást eltanultak is egymástól, a megye nagy közönsége és főleg a földmivelő nép ezen — gyakran igen becses — tapasztalatok tudomására nem jöhetett. — A társalgási összejöveteleknek lenne kiváló feladata ezen gyöngyszemeit a gazdasági tapasztalatoknak egybegyűjteni és a megye lapjában és azonkívül minden helység temploma előtt ajánlólag közzhírré tenni. A gazdasági egylet erkölcsi tekintélye biztosítékot látszik nyújtani arra nézve, hogy a föld népe, ezen közvetlen érdekbe vágó tanácsokat komoly figyelemre méltatni és követni fogja. Ez lenne egyik emeltyűje a jobb gazdálkodás általános emelkedésének. De az egylet is, véleményem szerint, sokat fogna nyerni e közleményeivel, mert a gazdaközönség megészerte értesülni fogna az egylet létezéséről és annak illeten munkálkodása benne rokonszenvet ébresztene.

3) Vándortanárnak az egylet részéről a megye területén alkalmazása az egyleti pénztárból mintegy 500 frt és valószínű állami segélyből szintén 500, összesen mintegy 1000 frt fizetéssel, mely állomás nyilvános pályázat útján lenne betöltendő.

Pénz ez intézményre van, mert az 187 $\frac{1}{2}$ -ik előirányzat, tapasztalatra alapított bevételeivel és kiadásával, 1790 frt felesleget ígér. Téves azon állítás, mintha gazdaközönségünk, ódon modorához rögzöve, tanulni nem szeretne. Az elméleti, tudományos fejtegetésnek, az igaz, nem barátja, de szelvény hozzá valaki az alapos gyakorlat hangján és az ő maga nyelvén, bizonyára figyelmes hallgatóra fogatalni. A vándortanárnak feladata lenne, kivált az őszi, téli és tavaszi időszakban a közsegeket egyenként beutazni, azokban a gazdálkodás minden ágáról népszerű előadásokat tartani, a népet gazdálkodás mezején felvilágosítani, oktatni, a hasznosra és célszerűre rábeszélni, sőt egyeseknek is a gazdálkodás külön ágaiban ingyen utmutatást adni. Második igen fontos feladata lenne, mint a gazd. egylet hivatalnokának, a gazdaközönséget a társulás és összeműködés nagy hasznáról meggyőzni és az egyletbe lépésre, nemkülönben községi gazdasági körök alakítására ösztönözni. Hordhatna kis kézi könyvtárt is magával, olcsó és népszerű gazdasági művekből állót, miket élőszóval nagy sikerrel terjeszthetne s így a gazdasági irodalom hasznos agenseként is szerepelne. Szilárd meggyőződés-

sem, hogy a vándortanár fizetésére fordított kiadás az egyleti tagoknak általa történendő szaporítása által, ha nem is az első, de a későbbi években bőven meglenne térítve s maradna ingyen köznyereséggel a föld nép gazdasági művelődésének általános emelkedése. Ez intézmény azért is látszik sürgősnek előttem, mert a jelen év az egylet 2-ik alakulásának 6-ik, tehát az utolsó éve és az egylet iránt jelenleg uralgó közönséggel szemben nem alaptalan azon aggodalom, hogy eddigi meddő, gyümölestelen működésének hozzászoktán a gazdaközönség — ha csak megváltozott életrealóbb működést nem tapasztaland, — újabb 3-ik alakulására nehezen lesz reábirható.

(Vége következik.)

Hetivásári tudósítás.

Gyula jun. 9. A kukuricakapálás és az ázott szénaredek gyűjtése igen szorgos lévén, — csak igen középszerű volt ma is a piac. A gabonafélék ára részint szilárdult, részint emelkedett. Buzát a helybeli és biharmegyei fogyasztók köblönként meglehetősen vették mult heti áron, vagy itt-ott 10—20 krral feljebb is. — Mutatókból a finomabb nehéz búzából vett egy helybeli üzér néhány köblöt 10.20—30 kron házhoz vive.

Az árpa ára emelkedett s 4.40—50 kron a jónak akadt vevője. Nehéz sertéseknek keresték a hibátlan szép kukuricát, már 6.40—50 krt adtak az ilyenért a szorult hizlalók. Zab kovés volt, de az sem kellett, a szépet 4 frtra tartogatták, a csekélyet olcsóbbra.

A sertésvásár középszerű volt terjedelmre, kellenősegre egyáltalában rossz; a hizott zsiros süldők ára érezhetően gyengült, a jó kukurica drágasága miatt sok ember akarván szabadulni tőle. Szarvasmarha leginkább jobbára mind kis borjas fejős tehén mult heti számához aránylag sok volt, felment 50—52 dbra, a kis borjúk nélkül; ára az utóbbi országos vásárhoz mérve, nagyot csökkent; Belényes vidékéről hajtottak helybeli oláh kupeczek nehányat.

Ló igen kevés, adás-vevést nem vettem észre. Bárány szekeren igen kevés, lábán egy kis nyáj érkezett, de a liba és csirke kaposabb lévén, már a sovány füves báránynál, alig kelt el néhány darab mérsékelt áron. — Hal a szeghalmi vizről jobbára mind középszerű csuka egy szekéren, s egészen apró hitvány potyka 1 szekéren érkezett s a helybelieknek is volt vegyesen egy kevés. A csuka fontja 20 kron, a hitvány apróságé csak 12 kron kelt.

Fából, nádból, cserből kevés, szénből középszerű behozatal. Az árak nem változtak.

Szerszámfákkal, és kész faeszközökkel az eleki országos vásárra indult 5 oláh szekérral megállapodtak a mai piacon, de a követelt nagy árak miatt keveset adtak el a portékából.

Épületfa, nevezetesen gömbölyű szarufa vastagának, javának párja 1 frt, csekélyebbé 80 kr, a jó léccé 50—55 kr, a csekélyebbé 40—45 kr.

Kákát szőlőkötéshez valót a kigyósi rétről és a helybeli Pejrétről hat szekéren hoztak, apró csomóját 6—7 kron, nagy kévét pedig 20 kron; — egy 113 kis csomónyi szekérterhet pedig 7 frtért adták.

Sz. L.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

62) Egy könnyű 3—3 druckféderes nyitott kocsi jutányos áron eladó. Venni szándékozók bővebb felvilágosítást nyerhetnek STASZENKA VENCEL nyergosánál. (Ferencty-utca 1240. sz.)

63)

Dr. Koch G. C. orvos Általános gyomorkeserűje.

3—3

Ezen illatos és nagy gyógyhatású általános gyomorkeserű a legcélszerűbbnek talált ital, gyöngye emésztés, elnyálkásodás, aranyér-, altest- és gyomorhajoknál s általában minden emésztés-hiányra mutató bajok és szenvedéseknél elhárító és ellenható emésztő-folyadék. Egy eredetileg dugaszolt üveg ára 60 kr. Kapható Gyulán

Silberstein József
fűszerkereskedésében.